

הלכות מורא מקדש

מצוות עשה לירא מן המקדש אפילו כשהוא חרב, ולכן העלייה להר הבית צריכה להיעשות מתוך כובד ראש ומורא מקדש שנאמר: "ומקדשי תיראו" – לא מן המקדש אתה ירא אלא ממי שציווה על יראתו."

יש להלך בהר הבית בנחת ובכבוד כפי שהולכים בארמון המלך. מותר להיכנס להר הבית רק לצורך מצווה (כגון: תפילה ודרישת המקדש). אסור להיכנס להר הבית עם נעלי עור, על כן יש לעלות עם נעלי בד מכובדות או עם גרביים, או יחפים.

אסור להיכנס להר הבית עם ארנק בידו, או כשהוא חגור בחגורה שיש בה פונדָה (פאנץ'), אך מותר להיכנס בארנק מכוסה.

אין להיכנס להר הבית עם תרמיל. מעיקר הדין נראה שיש לאסור רק תיק שיש ביזיון בהכנסתו למקום חשוב, כמו תיק שהאומן מכניס בו כלי עבודתו וכדו'. אך נראה שנכון להימנע מכל תיק שהיינו נמנעים מלהיכנס אתו למקום מכובד, כמו לחתונה וכיוצא בזה.

יש להקפיד על לבוש צנוע הולם ומכובד.

אין לדבר שיחות חולין בהר הבית (ועל כן נכון להשתיק את הפלאפון לפני הכניסה).

"הנכנס להר הבית, נכנס דרך ימין ומקיף ויוצא דרך שמאל."

יש לעלות להר הבית עם אדם הבקיא היכן מותר לעלות והיכן אסור לעלות. ובכל אופן אין להיכנס לתוך הרחבה המוגבהת במרכז הר הבית.

הלכות הטבילה לגברים

הטבילה על מנת להיטהר בטרם הכניסה להר הבית הינה חיוב מן התורה, שלא כטבילות רגילות של גברים שאינן אלא מנהג. לכן יש להקפיד על כל ההכנות הנדרשות שיפורטו להלן. בכל ספק ושאלה, יש לפנות למורה הוראה.

ילד עד גיל תשע הוא וודאי טהור ומותר לעלות ללא טבילה.

ההכנות לטבילה

לפני הטבילה צריך לרחוץ את כל גופו במים חמים על מנת להסיר כל לכלוך מעל גופו. צריך לוודא שאין קשרים בשער שהדרך להקפיד עליהם, על כן יש לסרק את שערות הראש והזקן על מנת להסיר קשרים אלו, הכנה זו נקראת 'חפיפה'. את ההכנות לטבילה צריך לעשות בנחת וביישוב הדעת, סמוך לטבילה.

דיני החציצה

בטבילה צריך שכל הגוף והשערות יהיו טבולים בתוך המים, ללא כל חציצה. כל דבר שרוב בני האדם מקפידים עליו ורוצים לסלק אותו בטרם ילכו לאירוע חשוב, או שהטובל עצמו מקפיד עליו, נחשב חציצה.

צבע שאין בו ממשות – אינו חוצץ.

שאריות אוכל וכדו' הנמצאות בין השיניים – חוצצות (אף על פי שבעת הטבילה לא צריך לפתוח את הפה), לכן צריך הטובל לנקות היטב את פיו ולצחצח שיניים לפני הטבילה (טוב להשתמש בקיסם או חוט דנטלי וכיו"ב).

יש להסיר את הלכלוכים מהעיניים, מהאף ומהאוזניים.

יש לנקות את הציפורניים ומתחתן, בפרט בחלק הציפורן הבולט מבשר האצבע. ציפורניים ארוכות שדעתו לגזוז – צריך לגזוז לפני הטבילה.

תחבושת, פלסטר, וכדו' – חוצצים.

סתימה קבועה, כתר וכדו' – אינם חוצצים. 'גשר' ו'פלטה' שניתן להוציאם – חוצצים. נוהגים להסיר מן הגוף שעונים, צמידים, תכשיטים וכדו' אף אם המים יכולים לחדור תחתם.

הטבילה עצמה:

- יש לטבול במקווה הכשר לטבילה.
- אין לטבול במקווה כשהוא בתהליך של ריקון.
- על הטבול לוודא שהמים מגיעים לכל מקום בגופו ובשערותיו.
- 'טבול יום' מותר בהר הבית, לכן אין צורך לטבול יום קודם העלייה.
- מעיקר הדין אדם שטבל כהלכה יכול לעלות להר הבית אף לאחר ימים רבים ללא טבילה נוספת, כל עוד שלא נטמא שוב בטומאת קרי.

נשים נשואות

1. אישה רשאית לעלות להר הבית רק בימים שבהם היא טהורה מטומאת נידתה ומותרת לבעלה, כלומר **לאחר ספירת שבעה נקיים ולאחר טבילה**.
2. אישה שטבלה לטהרתה מטומאת נידתה ולאחר מכן שמשה עם בעלה, צריכה להתנקות **ולטבול פעם נוספת על מנת להיכנס להר הבית**.
3. **הטבילה נעשית לפי כל כללי ההקפדה על דיני חפיפה ודיני חציצה**.

פירוט:

אישה שקיימה יחסי אישות עם בעלה, אסורה בכניסה להר הבית עד שתטהר. (האישה אינה צריכה לפרוש מבעלה לפני הטבילה, מכיוון שלשם הטהרות מיחסי אישות אין צורך בספירת שבעה נקיים כהיטהרות מטומאת הנידה, אלא אפשר לטבול מיד לאחר ההתנקות משכבת הזרע).

מכיוון שכך, אישה שהייתה עם בעלה, תרחץ היטב את המקום במים ולאחר מכן תטבול במקווה) כפי פסק השולחן ערוך: "תקנח יפה יפה אותו מקום במוך או בבגד להפליט כל הזרע, או תרחוץ במים חמין והם יפליטו כל הזרע."

החומרה המופיעה בהלכות נידה (קצו, יג), להמתין שלושה ימים ו/או שש עונות, היא רק בטבילה לטהרת אישה לבעלה, אומנם בטהרה לצורך עלייה להר הבית אין צורך להחמיר בכך (אף למנהג האשכנזים). לכל השיטות, אם עברו שבעים ושתיים שעות מאז ששימשה עם בעלה, יכולה לטבול בלי רחיצת המקום.

לכתחילה לא תעלה אישה להר הבית בעונה בה היא צריכה לחשוש לווסת.

ילדות קטנות

ילדה עד גיל 12 שעדיין לא ראתה וסת, מותרת בעלייה להר הבית ללא טבילה. אולם אם קיים מידע ודאי שהיה לה דימום בעבר, אינה יכולה לעלות ללא טבילה. אך סתם כך, אינה צריכה לחשוש שמא ראתה דם.

רווקות

רווקה מותרת בעלייה להר הבית **רק לאחר שתלמד את הלכות הטהרה שכלה לומדת לפני חתונתה, ותטהר כהלכה**. למעשה רווקה עושה הפסק ומיד סופרת שבעה נקיים.

כלה שטבלה לקראת חתונתה יכולה לעלות להר הבית, כיון שהיא כבר טהורה. מנהג כלות רבות לעלות להר הבית ביום חתונתן או יום קודם, לאחר טבילה במקווה כהלכה.

גרושה ואלמנה צריכות לטבול לפני עלייתן להר הבית בדיוק כמו אישה נשואה.

כל אישה הטובלת לעלות להר הבית, יכולה לטבול בלילה ומיד למחרת לעלות להר הבית, ואינה צריכה להמתין יום נוסף (הערב שמש).